

65670 - آیا زنی که به سبب عادت ماهیانه روزه نیست می تواند در روز رمضان غذا بخورد؟

سوال

می دانیم که زنی که در عادت ماهیانه قرار دارد روزه نمی گیرد؛ اما آیا جایز است که در اثنای روز رمضان غذا بخورد؟ و آیا این ضوابطی دارد؟

پاسخ مفصل

زنی که حیض یا نفاس بوده اگر در اثنای روز پاک شود و همچنین مسافری که روزه نبوده اگر به شهرش برسد، یا بیمار اگر روزه نباشد و سپس در اثنای روز سلامت خود را بازیابد، اینها از امساک در اثنای روز سودی نمی برند زیرا اساساً به سبب عذر روزه نبوده اند و الزام آنان به امساک به نص شرعی نیاز دارد.

از شیخ ابن عثیمین - رحمه الله - پرسیده شد:

«اگر زنی که در حال حیض یا نفاس بوده در اثنای روز پاک شد، امساک بر او واجب نیست و می تواند بخورد و بنوشد، زیرا امساک برای او فایده ای ندارد و چون قضای این روز بر او واجب است و این مذهب مالک و شافعی و یکی از دو روایت از امام احمد است و از ابن مسعود رضی الله عنه روایت است که گفت: «کسی که در آغاز روز خورده در پایانش هم بخورد» یعنی: کسی که برایش خوردن در آغاز روز جایز است، خوردن در پایان روز هم برای او جایز است.»

(مجموع فتاوی الشیخ ابن عثیمین: ۱۹ / سؤال شماره ۵۹).

ضابطه آن چنین است:

برخی از علما، کسانی را که افطار در ماه رمضان برایشان جایز است مانند بیمار و مسافر و زنی که در عادت ماهیانه است را از اظهار این که روزه نیستند منع کرده اند تا آنکه توسط کسانی که از عذر او اطلاع ندارند متهم به سهل انگاری در امر دین نشود.

برخی دیگر نیز گفته اند: برای کسی که عذرش واضح است اشکالی ندارد که روزه نبودنش علنی باشد و اگر عذرش پنهان است، پنهانی افطار می کند و این قول دوم صحیح تر است.

مرداوی در «الإنصاف» (۷/۳۴۸) می گوید:

«قاضی می گوید: کسی که در ماه رمضان علنی افطار کند (روزه نشود) مورد انکار قرار می گیرد حتی اگر عذر داشته باشد. در «الفروع» آمده است: ظاهر این سخن، منع مطلق است و به ابن عقیل گفتند: آیا باید مسافر و بیمار و زنی که در عادت ماهیانه است را از آشکار کردن روزه نبودن منع کرد تا آنکه مورد اتهام قرار نگیرند؟ گفت: اگر عذرش پنهان است او را از آشکار کردن اینکه روزه نیست باز می دارند، مانند بیماری که [بیماری اش] نشانه ای ندارد و مسافری که مشخص نیست مسافر است».

والله اعلم.